

Kommissorium for workshop: Anbefaling om lænderygmerter

Baggrund

I Danmark kan helt op mod hver femte behandling eller undersøgelse i sundhedsvæsenet være direkte unødvendig og i værste tilfælde gøre mere skade end gavn. Det skal Vælg Klogt-indsatsen gøre op med, ved at formulere og implementere anbefalinger til, hvad man skal undgå at gøre. Indsatsen skal sikre, at patienter får det, de har brug for og som gavner, og at der bliver taget kloge valg mellem patient og sundhedspersonale fordi mere, ikke altid er bedre.

Vælg Klogt har fået input fra patient- og pårørendeorganisationer og lægefaglige selskaber til områder, hvor Vælg Klogt kan gøre en forskel og mindske brugen af unødvendige undersøgelser eller behandlinger.

Det første område Vælg Klogt skal beskæftige sig med, er udredning ved hjælp af billeddiagnostik hos patienter med nyopståede lænderygmerter.

På dette område har Sundhedsstyrelsen udarbejdet en National Klinisk Retningslinje, hvori styrelsen anbefaler, at man ikke tilbyder rutinemæssig billeddiagnostisk udredning med MR-scanning eller røntgenundersøgelse til patienter med nyopståede lænderygmerter, da der ikke er påvist en gavnlig effekt på patientens forløb¹. Det gælder alle tilfælde, hvor sundhedspersoner ikke mistænker alvorlige lidelser som fx kræft, frakturer, mv. Ved lænderygmerter uden faresignaler ændrer billeddiagnostik ikke patientens behandlingsforløb eller prognose, og kan i værste fald forringe prognosen. Størstedelen af nyopståede tilfælde af længderygmerter er godartede og går over af sig selv. Anbefalingen Vælg Klogt vil arbejde videre med er derfor:

---

¹ National klinisk retningslinje for behandling af nyopståede lænderygmerter, Sundhedsstyrelsen, juni 2016. [Link](#).

Juni 2020

Vælg Klogt

Et samarbejde mellem
læger og patienter

Olof Palmes Allé 25
DK - 8200 Aarhus N

info@vaelgklogt.dk

www.vaelgklogt.dk

"Undgå rutinemæssig billeddiagnostisk undersøgelse med MR-scanning eller røntgenundersøgelse til patienter med nyopståede lænderygsmarter uden faresignaler."

Vælg Klogt vil bidrage til, at anbefalingen implementeres og efterleves i praksis, så færre patienter med nyopståede lænderygsmarter uden mistanke om alvorlig lidelse får lavet billeddiagnostik.

Kernen i Vælg Klogts arbejde er, at vi når vores mål gennem samarbejde med relevante aktører i sundhedsvæsenet. Derfor inviterer Vælg Klogt til workshop.

Formål

Vælg Klogt samler sundhedsprofessionelle, patienter, pårørende og andre aktører i sundhedsvæsenet til workshop for i fællesskab at blive klogere på:

1. Hvorfor der bliver foretaget billeddiagnostik på patienter med lænderygsmarter på trods af klare anbefalinger om at lade være.
2. Hvordan vi i fremtiden undgår unødvendig billeddiagnostik ved nyopståede lænderygsmarter (uden faresignaler).

Opgaver

Deltagerne på workshoppen skal i fællesskab:

1. Afdække årsager til, at billeddiagnostik udføres på patienter med lænderygsmarter uden faresignaler
2. Bidrage med input til, hvordan Vælg Klogt sikrer, at anbefalingen implementeres og efterleves i praksis.

Efter workshoppen samler Vælg Klogt deltagernes input fra workshoppen i et katalog, som beskriver, hvordan anbefalingen kan implementeres i praksis.

Arbejds- og mødeform

Udover deltagelse i selve workshoppen, vil deltagerne skulle afsætte tid til forberedelse før workshoppen samt til kommentering af produkt efter workshoppen.

Deltagelse foregår i tre trin:

1. Forberedelse til workshoppen (1-2 timer): Deltagerne forventes at have læst et skriftligt oplæg, som Vælg Klogt udsender 14 dage før workshoppen, samt på baggrund af oplægget have gjort sig overvejelser omkring problemstillingen.
2. Deltagelse i online workshop (2 timer): Workshoppen, som foregår online grundet corona-situationen, vil bestå af oplæg, diskussion, gruppedrøftelser og opsamling.
3. Kommentering på skriftligt produkt fra workshoppen (1-2 timer): Deltagerne på workshoppen kommenterer på Vælg Klogts udkast til et katalog, som skal danne grundlaget for, hvordan anbefalingen kan implementeres i praksis.

Det er altid muligt at kontakte Vælg Klogt-sekretariatet i forhold til spørgsmål, sparring mv.

Tidsforbrug i alt: 4-6 timer.

Vælg Klogt-sekretariatet tager forbehold for, at der kan opstå behov for yderligere input fra deltagerne, som kan kvalificere workshoppen eller kataloget. Dette vil i så fald ske efter aftale med deltagerne.

Ansvarsfordeling

Workshoppens deltagere er rådgivende i forhold til Vælg Klogt. De beslutninger, der træffes på workshoppen, samles i et katalog af Vælg Klogt-sekretariatet. Kataloget udsendes til høring blandt deltagerne senest 14 dage efter workshoppen.

Når deadline for høringssvar er overskredet, indarbejdes kommentarerne i kataloget. Vælg Klogt vil herefter offentliggøre kataloget.

Sammensætning

Deltagerne på workshoppen sammensættes af sundhedsfaglige med praksiserfaringer med udredning og/eller behandling af lænderygsmarter, patienter med egne erfaringer, patientrepræsentanter med generel indsigt i området samt medarbejder fra KL med organisatorisk indsigt.

Den brede sammensætning sikrer, at vi på workshopen inddrager det faglige perspektiv, patientperspektivet, viden om brugerinddragelse og det organisatoriske perspektiv.

Følgende organisationer anmodes om at udpege repræsentanter til workshopen:

- Danske Patienter
- Gigtforeningen
- Osteoporoseforeningen
- Dansk Selskab for Fysioterapi
- Dansk Selskab for Kiropraktik
- Radiograf Rådet
- KL
- Dansk Reumatologisk Selskab
- Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin
- Dansk Radiologisk Selskab
- Dansk Selskab for Almen Medicin
- Dansk Selskab for Muskuloskeletal Medicin
- Dansk Ortopædisk Selskab
- Dansk Selskab for Folkesundhed
- Dansk Neuroradiologisk Selskab.

Tidsplan

10. juni 2020	Program og materiale til workshopen fremsendes til deltagerne.
24. juni 2020	Afholdelse af online workshop kl. 15.00-17.00.
Fra 8. juli 2020	Deltagerne anmodes om at kommentere på kataloget. Fristen for kommentarer vil tage højde for sommerferieperioden.